

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNALLE

Asia: RPAS Finland ry:n lausunto Liikenne- ja viestintävaliokunnalle HE 197/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

RPAS Finland ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. RPAS Finland on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteina on edistää Suomen dronetoimialaa ja valvoa sen etuja. Lisäksi RPAS Finland koordinoi Suomen Lentopelastusseuran jäsenenä RPAS-laitteiden käyttöä Vapepatyössä.

Lausuntomme

Ehdotus Ilmailulain uudistamisesta on hyvä asia ja selkeyttää monilta osin tilannetta. Vanhentuneet ja päällekkäiset kohdat poistuvat. Miehittämätön ilmailu tuodaan lähemmäksi muuta ilmailua ja kohtelu tasavertaistuu. Positiivinen muutos on, että laki mahdollistaa lentosääpalvelun ja lentomenetelmäsuunnittelun useammalle taholle ja yksinoikeus poistuu.

RPAS FINLAND toteaa lakimuutosta ja sen perusteluista lukiessa, että on haastavaa varmistua siitä, milloin laki koskee miehittämätöntä ilmailua tai miehitettyä ilmailua tai molempia.

- Lentomenetelmiä ja sen suunnittelua sekä lennonvarmistuspalveluita ja toteutusta koskevissa teksteissä ei käy selväksi, että ne koskisivat miehittämätöntä ilmailua tai tulevia U-space- ilmatiloja (EY) 2021/664. On kuitenkin selvää, että miehittämätön ilmailu tulee olemaan merkittävässä vuorovaikutuksessa miehitetyn ilmailun kanssa. Lakimuutoksessa tulisi miehittämättömän ilmailun tarpeet ja sitä koskevat palvelut huomioida paremmin ja selkeämmin, jotta nopeasti laajenevaa toimintaa voidaan linjata.
- Valtion ilmailua koskevissa muutoksissa ei ole riittävästi otettu huomioon valtion miehittämätöntä ilmailua. Tällä hetkellä vapaaehtoiseen pelastus- ja etsintäpalveluun sekä muu viranomaisen auttamiseen liittyvä miehittämätön ilmailu on aivan oikein tulkittu valtion ilmailuksi. Tämän hetken tulkinnan samojen tahojen suorittama tarkoituksenmukainen ja määrämuotoinen harjoittelu valtion ilmailutehtäviä varten ei ole tulkittu valtion ilmailuksi. Lakimuutokseen tulisi lisätä tarvittavat kohdat ja muutokset, jotka selkeyttävät toiminnan vastuut ja velvollisuudet myös harjoittelun osalta. Esitämme, että myös tällainen tarkoituksenmukainen ja määrämuotoinen harjoittelu tulkittaisiin valtion ilmailuksi.
- Lakimuutoksen perusteluissa oli useita viittauksia perustuslakiin ja sen tulkintaan eri yhteyksissä. Lakimuutoksessa olisi hyvä ottaa selkeästi kantaa myös ilmatilaa koskevien kieltoalueiden, rajoittavien alueiden sekä muiden alueiden perustamiseen ja riittäviin painaviin syihin. Erilaisia ilmatilarajoituksia on tulossa miehittämättömään ilmailuun moniin paikkoihin, kun samaan aikaan etenkin kaupunkialueella tapahtuva UAV toiminta on juuri alkamassa Suomessa ja muualla maailmassa. Myönnettyjen rajoitusten perustelut ovat tähän asti olleet mielestämme heikot, koska nykyteknologialla esimerkiksi yksityisyyden suojaa voidaan aivan hyvin loukata jo myönnetyin alueen ulkopuolelta. Miehittämättömän ilmailun rajoituksia arvioitaessa tulisi viranomainen noudattaa hyvin pidättyväistä linjaa, ja varmistaa etteivät ne estä kuntien liikennesuunnittelua, johon kaupunki-ilmailu käytännössä liittyy.

Kunnioitavasti,
RPAS Finland ry hallitus